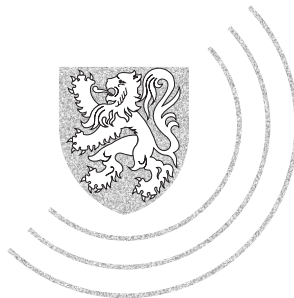

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

8 januari 2004

ONTWERP VAN DECREET

betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad

AMENDEMENTEN

Zie :

1955 (2003-2004)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nr. 2 : Amendementen
- Nr. 3 : Verslag over hoorzittingen
- Nr. 4 : Advies van de Raad van State

AMENDEMENT Nr. 41

**voorgesteld door de heren Gilbert Vanleenhove,
Luc Martens en Jos De Meyer, mevrouw Veerle
Heeren en mevrouw Mieke Van Hecke**

Artikel 2

In 6° de laatste zin schrappen.

VERANTWOORDING

Het komt de overheid niet toe de relaties tussen de inrichtende macht en de directeur in het gesubsidieerd onderwijs te regelen. Het is ook in tegenspraak met artikel 10, § 4, dat bepaalt dat de directeur de vergaderingen bijwoont met raadgevende stem. De regeling wordt overbodig wanneer de inrichtende macht zelf deel uitmaakt van de schoolraad.

AMENDEMENT Nr. 42

**voorgesteld door de heren Gilbert Vanleenhove,
Luc Martens en Jos De Meyer, mevrouw Veerle
Heeren en mevrouw Mieke Van Hecke**

Artikel 6

**In het eerste lid, op de derde regel, de woorden
“, respectievelijk de directeur” schrappen.**

VERANTWOORDING

De eindverantwoordelijkheid, de effectieve beslissingsbevoegdheid betreffende het reilen en zeilen van een school, moet in het gesubsidieerd onderwijs steeds bij de inrichtende macht blijven.

Het komt verder de overheid niet toe de relaties tussen de inrichtende macht en de directeur in het gesubsidieerd onderwijs te regelen. Het komt de inrichtende macht toe bevoegdheden aan de directeur op te dragen.

AMENDEMENT Nr. 43

**voorgesteld door de heren Gilbert Vanleenhove,
Luc Martens en Jos De Meyer, mevrouw Veerle
Heeren en mevrouw Mieke Van Hecke**

Artikel 9

**Op de eerste regel, na het woord “kunnen” de
woorden “in overleg met de betrokken lokale vak-
bondsafvaardiging, de ouders en leerlingen” invoe-
gen.**

VERANTWOORDING

Het is aangewezen dat de inrichtende macht beslist tot de oprichting van één schoolraad in overleg met de diverse rechtstreeks betrokkenen.

AMENDEMENT Nr. 44

**voorgesteld door de heren Gilbert Vanleenhove,
Luc Martens en Jos De Meyer, mevrouw Veerle
Heeren en mevrouw Mieke Van Hecke**

Artikel 10

**Aan § 1, eerste lid, een 4° toevoegen, dat luidt als
volgt :**

“4° de inrichtende macht.”.

VERANTWOORDING

De inrichtende macht draagt de eindverantwoordelijkheid voor de organisatie van de school. Hij moet dan ook volwaardig lid zijn van de schoolraad om over voorstellen te kunnen overleggen met alle participanten. Bij adviesbevoegdheden is het evident dat de inrichtende macht zich onthoudt. Bij de andere bevoegdheden is het noodzakelijk dat het schoolbestuur als volwaardige partner engagementen op zich kan nemen in het overleg met andere partijen.

Gezien de specifieke situatie van het gemeenschapsonderwijs waar de schoolraden onder meer kiescollege zijn voor de verkiezing van de regionale en centrale bestuursorganen, kan deze regeling enkel gelden voor het gesubsidieerd

onderwijs en geen voorspiegeling vormen voor deze in het gemeenschapsonderwijs.

AMENDEMENT Nr. 45

**voorgesteld door de heren Gilbert Vanleenhove,
Luc Martens en Jos De Meyer, mevrouw Veerle
Heeren en mevrouw Mieke Van Hecke**

Artikel 10

Aan § 1, tweede lid, een 5° toevoegen, dat luidt als volgt :

“5° de inrichtende macht.”.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 44.

AMENDEMENT Nr. 46

**voorgesteld door de heren Gilbert Vanleenhove,
Luc Martens en Jos De Meyer, mevrouw Veerle
Heeren en mevrouw Mieke Van Hecke**

Artikel 10

Aan § 3 een zin toevoegen, die luidt als volgt :

“Dit gebeurt in overleg met de betrokken vakbondsafvaardiging, de ouders en leerlingen.”.

VERANTWOORDING

Het is aangewezen dat de inrichtende macht de waarborgen uitwerkt in overleg met de betrokken geledingen.

AMENDEMENT Nr. 47

**voorgesteld door de heren Gilbert Vanleenhove,
Luc Martens en Jos De Meyer, mevrouw Veerle
Heeren en mevrouw Mieke Van Hecke**

Artikel 10

Een § 5 toevoegen, die luidt als volgt :

“§ 5. De vertegenwoordiging van de inrichtende macht onthoudt zich bij de stemming als het om adviesbevoegdheden gaat.”.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 44.

AMENDEMENT Nr. 48

**voorgesteld door de heren Gilbert Vanleenhove,
Luc Martens en Jos De Meyer, mevrouw Veerle
Heeren en mevrouw Mieke Van Hecke**

Artikel 12

Dit artikel vervangen door wat volgt :

“Artikel 12

§ 1. De vertegenwoordigers in de schoolraad van het personeel, de leerlingen en de ouders worden verkozen door respectievelijk alle personeelsleden, tewerkgesteld in de school, alle leerlingen en ouders uit kandidaten voorgedragen op lijsten ingediend door de representatieve vakorganisaties of de erkende verenigingen van leerlingen en ouders. De aanduiding van de ouder- en leerlinggeleding wordt jaarlijks hernieuwd of opnieuw bevestigd.

§ 2. Bij ontstentenis van een representatieve vakorganisatie of een erkende vereniging van leerlingen of ouders, worden de vertegenwoordigers in de schoolraad van het personeel, de ouders en de leerlingen rechtstreeks verkozen. De vertegenwoordigers van

het personeel worden gekozen door en onder alle personeelsleden die effectief tewerkgesteld zijn in de school. De vertegenwoordigers van de leerlingen worden gekozen door en onder alle regelmatige leerlingen. De vertegenwoordigers van de ouders worden gekozen door en onder de ouders van de leerlingen. De stemming is geheim.

Indien er niet meer kandidaten zijn dan het aantal te begeven plaatsen, zijn de kandidaten van rechtswege verkozen.

§ 3. Het verkiezingsreglement wordt door de inrichtende macht overlegd met de representatieve vakbondsafvaardiging en een afvaardiging van de erkende verenigingen van leerlingen en ouders.

§ 4. In het buitengewoon secundair onderwijs duidt de inrichtende macht, in afwijking van de bepalingen van § 1 en § 2, de leerlinggeleding in de schoolraad aan.

§ 5. De inrichtende macht duidt zijn vertegenwoordigers aan. De inrichtende macht kan één of meer personen mandateren om namens de inrichtende macht in de schoolraad zitting te hebben.”.

VERANTWOORDING

De veelheid aan raden kan worden vermeden door de representatieve vakorganisaties en de erkende organisaties van leerlingen en ouders een belangrijke rol te laten spelen in de samenstelling van de schoolraad. Daarom verkiezen we om de verkiezing te laten plaatsvinden op basis van lijsten die zij voordragen.

Indien zij geen lokale verankering in de school hebben, zijn de verkiezingen vrij.

In dit amendement wordt ook de stemplicht geschrapt. Men moet uitgaan van een participatierecht en geen participatieplicht.

Inspraak van personeel, leerlingen en ouders in de verkiezingsprocedure is een cruciaal bijkomend gegeven dat kan bijdragen, enerzijds tot een groter democratisch gehalte van de verkiezingen, en anderzijds tot het welslagen ervan.

De nieuwe paragraaf 4 is het logisch gevolg van de opname van de inrichtende macht in de schoolraad.

AMENDEMENT Nr. 49

**voorgesteld door de heren Gilbert Vanleenhove,
Luc Martens en Jos De Meyer, mevrouw Veerle
Heeren en mevrouw Mieke Van Hecke**

Artikel 13

Dit artikel vervangen door wat volgt :

“Artikel 13

§ 1. Onverwijld na hun aanstelling coöpteren de vertegenwoordigers van de inrichtende macht, het personeel, de leerlingen en de ouders bij consensus de vertegenwoordigers van de lokale gemeenschap.

§ 2. Indien de geleding lokale gemeenschap geen of te weinig belangstellenden vindt om in de schoolraad zitting te hebben, dan kan de schoolraad alsnog rechtsgeldig worden samengesteld.”.

VERANTWOORDING

Dit amendement vloeit voort uit het feit dat het schoolbestuur of de inrichtende macht deel uitmaakt van de schoolraad.

Dit amendement voorkomt dat bij te weinig belangstelling van de geleding ‘lokale gemeenschap’ de schoolraad niet rechtsgeldig is samengesteld. Dit principe staat vermeld in de memorie van toelichting van het ontwerpdecreet, maar dit is onvoldoende. Het moet ook in het decreet zelf worden opgenomen.

AMENDEMENT Nr. 50

voorgesteld door de heren Gilbert Vanleenhove,
Luc Martens en Jos De Meyer, mevrouw Veerle
Heeren en mevrouw Mieke Van Hecke

Artikel 19

Dit artikel vervangen door wat volgt :

“Artikel 19

De schoolraad adviseert de inrichtende macht over :

- 1° de bepaling van het profiel van de directeur ;*
- 2° voor wat de algemene organisatie van de school betreft, ten minste over :*
 - a) het studieaanbod ;*
 - b) het aangaan van samenwerkingsverbanden met andere inrichtende machten en met externe instanties ;*
 - c) de opstapplaatsen en de busbegeleiding in het kader van het door de inrichtende macht aangeboden vervoer ;*
 - d) de vaststelling van het nascholingsbeleid ;*
 - e) het beleid inzake experimenten en projecten, overeenkomstig het pedagogisch project.”.*

VERANTWOORDING

Het komt de overheid niet toe de relaties tussen de inrichtende macht en de directeur in het gesubsidieerd onderwijs te regelen. Dit is conform het advies van de Raad van State.

AMENDEMENT Nr. 51

voorgesteld door de heren Gilbert Vanleenhove,
Luc Martens en Jos De Meyer, mevrouw Veerle
Heeren en mevrouw Mieke Van Hecke

Artikel 20

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 50.

AMENDEMENT Nr. 52

voorgesteld door de heren Gilbert Vanleenhove,
Luc Martens en Jos De Meyer, mevrouw Veerle
Heeren en mevrouw Mieke Van Hecke

Artikel 24

Dit artikel vervangen door wat volgt :

“Artikel 24

§ 1. De schoolraad overlegt over ten minste :

- 1° de vaststelling en de wijziging van het beleidsplan of het beleidscontract dat de samenwerking regelt tussen de school en het CLB ;*
- 2° de infrastructuurwerken die niet onder het toepassingsgebied vallen van artikel 17, § 2, 1°, a) en c), van de wet van 24 december 1993 betreffende de overheidsopdrachten en sommige opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten ;*
- 3° de vaststelling van de criteria voor de aanwending van lestijden, uren, uren-leraar en punten ;*

- 4° *het opstellen van het schoolwerkplan, rekening houdend met het pedagogisch project en voorafgaand aan de bekrachtiging door de inrichtende macht ;*
- 5° *het opstellen van het schoolreglement, rekening houdend met het pedagogisch project en voorafgaand aan de bekrachtiging door de inrichtende macht ;*
- 6° *het welzijns- en veiligheidsbeleid van de school ;*
- 7° *de duur van de stageactiviteiten van de leerlingen en het tijdstip waarop zij worden georganiseerd ;*
- 8° *de lijst van de bijdragen die aan de ouders kunnen worden gevraagd, evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend ;*
- 9° *de jaarplanning van extra-muros-activiteiten en parascolaire activiteiten ;*
- 10° *een participatiewerkplan waarbij, naast de krachtlijnen voor de werking van de schoolraad, ook wordt aangegeven hoe ook breder de participatie van ouders, leerlingen en personeel systematisch zal worden versterkt. Hierbij wordt ook voorzien in een jaarlijks vooruitgangsrapport.*

§ 2. Wanneer in het overleg met de schoolraad geen consensus wordt bereikt over :

- 5°, in zoverre dit betrekking heeft op orde en tucht in hoofde van de leerlingen ;*
- 8° en 9°,*

kan de schoolraad beslissen dat daaraan een nieuwe bespreking wordt gewijd, tenzij de inrichtende macht de agendapunten waarover geen consensus wordt bereikt, schrapt. Deze nieuwe bespreking wordt gehouden binnen een vervaltermijn van tien kalenderdagen nadat de inrichtende macht een andersluidend voorstel heeft ingediend of heeft laten weten het oorspronkelijke voorstel te willen handhaven.

De in het eerste lid bedoelde termijn wordt geschorst tijdens de herfst-, kerst-, krokus-, paasvakantie en tijdens de periode van 6 juli tot en met 15 augustus.”.

VERANTWOORDING

De artikelen 27 tot 30, waarin de instemmingsmateries zijn opgenomen, worden geschrapt.

De in het ontwerp van decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse onderwijsraad opgesomde instemmingsbevoegdheden worden bij artikel 24 gevoegd en derhalve als overlegbevoegdheid beschouwd. De term “instemmingsbevoegdheid” roept immers verwachtingen op die niet kunnen worden ingelost. De schoolraad heeft in de feiten geen echte instemmingsbevoegdheid. Het schoolbestuur of de inrichtende macht kan voor alle opgesomde materies steeds een van de schoolraad afwijkende beslissing nemen.

Vooreerst worden de daarin vermelde punten (orde en tucht in hoofde van de leerlingen, bijdragen van de ouders, extra muros- en parascolaire activiteiten) ten onrechte geïsoleerd uit het overleg, terwijl er geen enkele reden is om aan te nemen dat, in de overgrote meerderheid van de gevallen, het overleg hier niet evengoed tot een consensus zal kunnen leiden. Een onderscheid tussen in discussie treden over plannen en al of niet instemmen met een (ontwerp)beslissing is conflictbevorderend.

Zoals de tekst geschreven is, kan het artikel een vetorecht betekenen tegen een eerste voorstel van de inrichtende macht. Als de schoolraad niet instemt met een voorstel van de inrichtende macht, is deze laatste geblokkeerd als hij zich bij de bezwaren van de schoolraad niet kan aansluiten.

Uit het huidige artikel 30 en de memorie van toelichting blijkt dat de inrichtende macht moet kiezen tussen een andersluidend voorstel indienen ofwel geen beslissing nemen. Dit laatste is bijvoorbeeld als het gaat over het opstellen van het orde- en tuchtreglement, uitgesloten. De inrichtende macht kan volgens de tekst zijn eerste voorstel niet handhaven. Een inrichtende macht die dat wel zou doen, stelt zich bloot aan een zware sanctie op voorstel van de commissie zorgvuldig bestuur. Op die manier wordt het onmogelijk om een weloverwogen beslissing te handhaven. Dit is voor het gesubsidieerd onderwijs, en zeker voor het vrij onderwijs, niet te verzoenen met de vrijheid van onderwijs. Men moet daarbij voor ogen houden dat het orde- en tuchtreglement een bijzondere relevantie kan hebben voor het concretiseren van het pedagogisch project. Het volstaat niet te bepalen dat het overleg en de instemmingsbevoegdheid rekening moeten houden met het pedagogisch project. Er is immers een verschil van mening mogelijk over wat nodig is, of de beste manier om dat te realiseren. Het Arbitragehof heeft duidelijk gesteld, en de Raad van State heeft deze rechtspraak bij herhaling in herinnering gebracht, dat de decreetgever het vrij beslissingsrecht aan de inrichtende macht niet kan ontnemen, meer bepaald niet als daarin een weerslag op de realisatie van het project besloten zou kunnen liggen.

Voorliggend amendement probeert de doelstelling bij het invoeren van het instemmingsrecht beter en efficiënter te realiseren. In essentie komt instemmingsrecht neer op een versterkte vorm van overleg. Daarom wordt voor de drie betrokken bevoegdheden voorgesteld dat er in elk geval een tweede bespreking kan worden gevraagd. Daarmee benadrukt de decreetgever voor alle betrokkenen het belang dat hij eraan hecht dat speciaal voor deze aangelegenheden alle betrokkenen een bijzondere inspanning zouden doen om tot een consensus te komen. Men kan aannemen dat in deze omstandigheden – die zich vermoedelijk toch zelden

zullen voordoen gezien het voorafgaand overleg – de inrichtende macht meer dan eens een andersluidend voorstel zal indienen. Maar de inrichtende macht kan decretaal het recht niet worden ontzegd om de initiële beslissing te handhaven.

10° drukt het belang uit dat de decreetgever hecht aan de autonomie van de school. De betrokkenheid van de diverse geledingen is zeer belangrijk, maar de invulling wordt overgelaten aan de autonomie van de school. De schoolraad moet zijn eigen dynamiek kunnen ontwikkelen en dit ook uitdrukkelijk voor zichzelf vastleggen in een werkplan. Ouders, leerlingen en personeel moeten anderzijds op een geëigende wijze worden betrokken bij het schoolleven. Zij moeten de gelegenheid hebben om met de schoolleiding te overleggen over aangelegenheden die hen rechtstreeks aanbelangen, in zoverre deze niet het voorwerp uitmaken van besprekingen in de schoolraad. Dit overleg kan verschillende vormen aannemen en wordt het best niet door de overheid opgelegd.

De schoolraad moet daarenboven een zo breed mogelijke participatie stimuleren. Participatie is een essentieel element van de kwaliteitszorg die de school moet ontwikkelen. Vandaar dat ook voorzien wordt in een vooruitgangrapport. Op dit ogenblik zijn reeds veel actoren bij het participatief gebeuren op school betrokken. Deze positieve krachten moeten bevestigd worden.

AMENDEMENT Nr. 53

**voorgesteld door de heren Gilbert Vanleenhove,
Luc Martens en Jos De Meyer, mevrouw Veerle
Heeren en mevrouw Mieke Van Hecke**

Artikel 25

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 50.

AMENDEMENT Nr. 54

**voorgesteld door de heren Gilbert Vanleenhove,
Luc Martens en Jos De Meyer, mevrouw Veerle
Heeren en mevrouw Mieke Van Hecke**

Artikelen 27 tot 30

**Titel II, hoofdstuk II, afdeling 4, onderafdeling 4,
bestaande uit de artikelen 27 tot 30, schrappen.**

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 52.

AMENDEMENT Nr. 55

**voorgesteld door de heren Gilbert Vanleenhove,
Luc Martens en Jos De Meyer, mevrouw Veerle
Heeren en mevrouw Mieke Van Hecke**

Artikel 31

Een 5° toevoegen, dat luidt als volgt :

“5° het aantal bijeenkomsten per jaar.”.

VERANTWOORDING

De schoolraad moet in het huishoudelijk reglement vastleggen hoeveel maal per jaar er wordt vergaderd. Op die manier wordt vermeden dat de schoolraad een slapend bestaan gaat leiden.

AMENDEMENT Nr. 56

**voorgesteld door de heren Gilbert Vanleenhove,
Luc Martens en Jos De Meyer, mevrouw Veerle
Heeren en mevrouw Mieke Van Hecke**

Artikelen 46 tot 60

**Titel II, hoofdstuk IV, bestaande uit de artikelen 46
tot 60, schrappen.**

VERANTWOORDING

Via amendering wordt in artikel 24 een 10° toegevoegd dat samenhangt met de schrapping van de artikels 46 tot en met 60. Dit amendement drukt het belang uit dat de decreetgever hecht aan de autonomie van de school. De verplichte oprichting van een aantal raden zal leiden tot overformalisering en de participatieve dynamiek die nu in de scholen bestaat fnuiken.

Uiteraard is de betrokkenheid van de diverse geledingen zeer belangrijk, maar de invulling wordt overgelaten aan de autonomie van de school. De schoolraad moet zijn eigen dynamiek kunnen ontwikkelen en overleggen over een participatiewerkplan. Daarenboven moet een vooruitgangsrapport worden opgesteld. Naast de schoolraad moeten ouders, leerlingen en personeel op een geëigende wijze worden betrokken bij het schoolleven. Zij moeten de gelegenheid hebben om met de schoolleiding te overleggen over aangelegenheden die hen rechtstreeks aanbelangen, in zoverre deze niet het voorwerp uitmaken van de besprekingen in de schoolraad. Dit overleg kan diverse vormen aannemen en wordt het best niet door de overheid opgelegd. De positieve krachten die op dit ogenblik in de scholen ontwikkeld worden, moeten dan ook bevestigd worden.

AMENDEMENT Nr. 57

**voorgesteld door de heren Gilbert Vanleenhove,
Luc Martens en Jos De Meyer, mevrouw Veerle
Heeren en mevrouw Mieke Van Hecke**

Artikel 65

**In het eerste lid, op de tweede regel, de woorden
“31 december 2004” vervangen door de woorden
“31 december 2005”.**

VERANTWOORDING

De overgang van de huidige participatieraden naar de toekomstige schoolraden moet geleidelijk en organisch verlopen. Daarom moet het huidige participatiedecreet blijven gelden tot 1 september 2005 en moeten dus ook de mandaten verlengd worden. De participatieraad kan zich op die manier geleidelijk transformeren naar de te vormen schoolraad. De openvallende mandaten kunnen immers ingevuld worden volgens de bepalingen van het decreet van 23 oktober 1991 betreffende de medezeggenschap in het gesubsidieerd onderwijs.

AMENDEMENT Nr. 58

**voorgesteld door de heren Gilbert Vanleenhove,
Luc Martens en Jos De Meyer, mevrouw Veerle
Heeren en mevrouw Mieke Van Hecke**

Artikel 66

2° schrappen.

VERANTWOORDING

Door de schrapping van hoofdstuk IV van titel II moet het decreet van 30 maart 1999 houdende de leerlingenraden in het secundair onderwijs, blijven gelden.

AMENDEMENT Nr. 59

**voorgesteld door de heren Gilbert Vanleenhove,
Luc Martens en Jos De Meyer, mevrouw Veerle
Heeren en mevrouw Mieke Van Hecke**

Artikel 67

2° en 3° vervangen door wat volgt :

“2° de bepalingen van hoofdstuk I, II, III en V en artikel 66, 1° en 3° treden in werking op 1 september 2005.”.

VERANTWOORDING

De overgang van de huidige participatieraden naar de toekomstige schoolraden moet geleidelijk en organisch verlopen. Daarom moet het huidige participatiedecreet blijven gelden tot 1 september 2005. De participatieraad kan zich op die wijze geleidelijk transformeren naar de te vormen schoolraad, zowel qua samenstelling als qua bevoegdheid.
